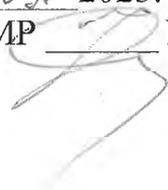

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут права
Кафедра цивільного права та процесу

Затверджено
Науково-методична рада ДПУ
від 10. 09. 2025. № 1
Голова НМР І. ШЕМЕЛИНЕЦЬ

Робоча програма навчальної дисципліни
«Методологія приватного права»
для підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня
вищої освіти ОНП «Право» за спеціальністю D 8 Право
денної та заочної форми навчання
галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
Статус дисципліни: обов'язкова

Ірпінь 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія приватного права» складена на основі ОНП «Право» третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності D 8 «Право», затвердженої Вченою радою Університету 29.05.25 р., протокол № 15.

Укладачі:

І. ЧЕХОВСЬКА, д.ю.н., професор,
професор кафедри цивільного права та процесу

Ю. МОРОЗ, к.ю.н.,
доцент кафедри цивільного права та процесу

Гарант освітньої програми:

О. БОДУНОВА, д.ю.н., доцент, професор
кафедри правничої лінгвістики, ОНП «Право»

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою цивільного права та процесу від 26.08. 25 р. № 1

Завідувач кафедри
к.ю.н., професор

Н. БІЛЯНСЬКА,

Розглянуто і схвалено вченою радою Навчально-наукового інституту права від 05.09. 25 р. № 2.

Голова вченої ради

В. ТОПЧІЙ, д.ю.н., професор

Завідувач
навчально-методичного відділу

Г. ГРИЦУК, доктор філософії

Реєстраційний № _____

Зміст

1. ПЕРЕДМОВА.....	4
2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
3. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	5
4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	9
6. ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	14
7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	17
8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	19
9. ЛИСТ МОНІТОРИНГУ ТА ДОДАТКИ.....	22

1. ПЕРЕДМОВА

Анотація навчальної дисципліни. «Методологія приватного права» є навчальною дисципліною, за результатами вивчення якої у здобувачів формується система науково-теоретичних та практичних знань щодо організації та здійснення органами покладених на них завдань із застосуванням приватно-правових інститутів, а також взаємодії при цьому систем правового та цивільно- правового регулювання.

Метою навчальної дисципліни є підготовка фахівців високого рівня кваліфікації, здатних за рахунок набутих теоретичних знань та практичних навичок творчо підходити до виконання своїх професійних обов'язків, розуміти необхідність та процедурні вимоги забезпечення правового регулювання з використанням засобів приватно-правового регулювання, зміст цивільних прав та обов'язків суб'єктів правовідносин, співвідношення об'єктів цивільних прав та об'єктів прав учасників правовідносин.

Завдання навчальної дисципліни:

- навчити здобувачів аналізувати чинне законодавство, що визначає приватно-правові засади у здійсненні діяльності держави;
- ознайомитись із засобами приватно-правового регулювання правовідносин;
- поглибити вивчення нових позицій щодо проблематики співвідношення об'єктів цивільних прав та об'єктів прав учасників правовідносин;
- навчити здобувачів аналізувати теоретичні положення, формулювати власні позиції;
- навчити здобувачів застосовувати ідеї та концепції цивільно-правового регулювання правовідносин;
- навчити здобувачів виявляти та критично оцінювати наукові та законодавчі колізії цивільно-правового регулювання правовідносин.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліни-пререквізити: «Сучасні тенденції науково-дослідної діяльності», «Актуальні проблеми адаптації національного законодавства до права ЄС», «Філософський світогляд правничої науки XXI ст».

Методи навчання:

- за характером подачі (викладення) навчального матеріалу: словесні (лекції, дискусія, розповідь), наочні (демонстрація презентації до теми) та активні методи навчання у відповідності до спеціалізації досліджень здобувачів вищої освіти (цільова аудиторія);
- за організаційним характером навчання: методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи контролю та самоконтролю у навчанні.

Форми організації занять: лекційні заняття, семінарські заняття, самостійна та індивідуально-консультаційна робота, розгляд та аналіз ситуаційних завдань, кейсів, застосування інформаційних технологій та елементи дистанційного навчання в системі Moodle.

Форми та засоби діагностики результатів навчання. Контроль успішності навчання здобувачів проводиться у формах поточного і підсумкового контролю. Формами поточного контролю є:

- усне опитування;
- тестування;
- розв'язання задач, практичних кейсів;
- письмові модульні контрольні роботи.

Підсумковий контроль – екзамен.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (120 год/4 кредити ЄКТС)

Показники	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС - 4		
Модулів - 2	Рік підготовки:	
Змістових модулів - 2	1-й	1-й
Загальна кількість годин – 120	Семестр	
	1-й	1-й
	Лекції	
	22 год.	4
	Семінарські	
	18 год.	4
	Лабораторні	
	Самостійна робота	
	78 год.	110
	Індивід.-консультац. робота: 2 год.	
Форма семестрового контролю: екзамен		

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ОНП «Право»

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти наступними компетентностями та програмними результатами навчання:

Компетентності	Результати навчання
ІК Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері права, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.	РН 01. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.
ЗК 01. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	РН 07. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення, аналізу й збереження даних та інформації, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи у науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності.
ЗК 02. Здатність розробляти проекти та	РН 05. Планувати і виконувати теоретичні

<p>управляти ними.</p>	<p>та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.</p>
<p>ЗК 03. Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.</p>	<p>РН 03. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.</p>
<p>ЗК 05. Здатність дотримуватись етичних зобов'язань та етики поведінки, академічної доброчесності під час проведення наукових досліджень та презентації їх результатів.</p>	<p>РН 01. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.</p>
<p>СК 01. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей.</p>	<p>РН 04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.</p>
<p>СК 02. Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.</p>	<p>РН 05. Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.</p>
<p>СК 04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.</p>	<p>РН 07. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення, аналізу й збереження даних та інформації, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи у науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності.</p>

СК 05. Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації.	РН 10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.
СК 06. Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права.	РН 10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.
СК 07. Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання.	РН 05. Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.
СК 08. Здатність до критичного аналізу знань та розуміння предметної області дослідження з оцінкою та синтезом нових комплексних ідей.	РН 11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.
СК 09. Здатність планувати та виконувати сучасні інтелектуальні дослідження, як на запити стейкхолдерів, так і сучасної світової наукової спільноти для досягнення науково обґрунтованих теоретичних або експериментальних наукових результатів, які розв'язують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для правничої сфери.	РН 10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.
СК 10. Здатність використовувати практичний досвід країн ЄС у вирішенні теоретичних та практичних проблем галузевих правничих наук.	РН 11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти денної форми навчання (120 год/4 кредити ЄКТС)

Денна форма

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лек.	Сем	Ікр	СРС	Всього
МОДУЛЬ І						
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ І. ПРИВАТНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВРЕГУЛЮВАННЯ ПРИВАТНИХ ПРАВОВІДНОСИН						
Т.1	Роль приватного права у врегулюванні приватних правовідносин.	2	2		10	14

	Форми реалізації норм приватного права у приватних правовідносинах					
T.2	Акти цивільного законодавства як засоби правового регулювання приватних правовідносин	4	2		10	16
T.3	Приватні правовідносини та межі цивільно-правового регулювання	2	2		10	14
T.4	Межі цивільно-правового регулювання у визначенні правового статусу суб'єктів приватного права	2	2		10	14
Всього по модулю:		10	8		40	58
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. РОЛЬ НОРМ ПРИВАТНОГО ПРАВА У ВИЗНАЧЕННІ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ОБ'ЄКТІВ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ						
T.5	Об'єкти цивільних прав та приватні правовідносини	4	2		10	16
T.6	Правочини у приватних правовідносинах	2	4	2	8	16
T.7	Приватноправовий примус в цивільних охоронних правовідносинах	2	2		10	14
T.8	Реалізація цивільно-правового статусу при виконанні приватних зобов'язань	4	2		10	16
Всього по модулю:		12	10	2	38	62
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
Форма підсумкового контролю – екзамен						
Усього за навчальною дисципліною:		22	18	2	78	120

Заочна форма

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лек.	Сем	Ікр	СРС	Всього
МОДУЛЬ I						
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ I. ПРИВАТНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВРЕГУЛЮВАННЯ ПРИВАТНИХ ПРАВОВІДНОСИН						
T.1	Роль приватного права у врегулюванні приватних правовідносин. Форми реалізації норм приватного права у приватних правовідносинах				12	12
T.2	Акти цивільного законодавства як засоби правового регулювання	2			12	14

	приватних правовідносин					
T.3	Приватні правовідносини та межі цивільно-правового регулювання		2		12	14
T.4	Межі цивільно-правового регулювання у визначенні правового статусу суб'єктів приватного права				12	12
Всього по модулю:		2	2		48	52
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. РОЛЬ НОРМ ПРИВАТНОГО ПРАВА У ВИЗНАЧЕННІ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ОБ'ЄКТІВ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ						
T.5	Об'єкти цивільних прав та приватні правовідносини				15	15
T.6	Правочини у приватних правовідносинах	2			15	17
T.7	Приватноправовий примус в цивільних охоронних правовідносинах		2		15	17
T.8	Реалізація цивільно-правового статусу при виконанні приватних зобов'язань			2	17	19
Всього по модулю:		2	2	2	62	68
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
Форма підсумкового контролю – екзамен						
Усього за навчальною дисципліною:		4	4	2	110	120

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ I. ПРИВАТНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВРЕГУЛЮВАННЯ ПРИВАТНИХ ПРАВОВІДНОСИН

Тема 1. Роль приватного права у врегулюванні приватних правовідносин. Форми реалізації норм приватного права у приватних правовідносинах

План лекційного заняття

1. Межі цивільно-правового регулювання приватних правовідносин.
2. Засоби приватно-правового регулювання приватних правовідносин.
3. Функції цивільного права у зв'язку із реалізацією приватних правовідносин.
4. Диспозитивні засади регулювання приватних правовідносин.
5. Актуальні проблеми взаємодії систем приватно-правового та цивільно-правового регулювання.

План семінарського заняття

1. Приватно-правові засади у здійсненні приватної діяльності держави.
2. Приватно-правові аспекти реалізації приватної політики держави.
3. Приватно-правове регулювання та здійснення приватного контролю.
4. Значення приватно-правових норм у реалізації бюджетного процесу.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Цивільно-правові зобов'язання та механізм приватно-правового регулювання.
2. Основні напрямки правового регулювання діяльності приватних органів приватно-правовими механізмами.
3. Значення приватно-правових норм у здійсненні адміністрування податків та зборів.
4. Категорія «приватна діяльність» у приватно-правовому регулюванні.

Рекомендована література [2, 3; 4, 7-10; 17-19; 28; 32]

Тема 2. Акти цивільного законодавства як засоби правового регулювання приватних правовідносин

План лекційного заняття

1. Джерела цивільно-правового регулювання приватних правовідносин.
2. Систематизація цивільно-правових актів як засобів правового регулювання приватних правовідносин.
3. Актуальні проблеми застосування конституційно-правових норм.
4. Роль цивільного кодексу України у врегулюванні приватних правовідносин.
5. Роль законодавчих цивільно-правових актів у врегулюванні приватних правовідносин.
6. Юридична сила та ієрархія нормативно-правових актів.
7. Норма права – первинний елемент системи права та законодавства.
8. Підзаконні нормативно-правові акти в системі чинного законодавства.

План семінарського заняття

1. Договірне право у врегулюванні приватних правовідносин.
2. Акти міжнародного приватного права як джерела врегулювання приватних правовідносин.
3. Дія актів цивільного законодавства у приватних правовідносинах у часі, просторі та за колом осіб.
4. Проблеми застосування аналогії права та аналогії закону у приватних правовідносинах.
5. Особливості тлумачення цивільно-правових норм.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Сучасні підходи до визначення джерел регулювання приватних правовідносин.
2. Місце приватно-правових норм у системі соціальних норм.
3. Договір та звичай як особливі передумови настання цивільно-правових наслідків.
4. Роль судової практики у врегулюванні приватних правовідносин.

Рекомендована література [2-5;6; 8-10; 13; 17-19; 29; 31; 33].

Тема 3. Приватні правовідносини та межі цивільно-правового регулювання

План лекційного заняття

1. Поняття та ознаки приватних правовідносин та об'єкт приватно-правового регулювання.
2. Актуальні проблеми визначення структури приватного правовідношення як об'єкта приватно-правового регулювання.
3. Актуальні проблеми співвідношення приватно-правового та цивільно-правового

статусу.

4. Блага у цивільному праві та приватно-правове регулювання. Цивільно-правові засади правового регулювання нематеріальних благ.
5. Реалізація цивільних прав та обов'язків і зміна приватних правовідносин.

План семінарського заняття

1. Зміст цивільних прав та обов'язків суб'єктів приватних правовідносин.
2. Актуальні проблеми взаємодії приватних та цивільних правовідносин.
3. Виникнення, зміна та припинення цивільних правовідносин у зв'язку із реалізацією приватно-правового статусу.
4. Приватно-правові засади реалізації валютних правовідносин.
5. Грошовий обіг та грошова система.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Відповідальність у цивільному праві та у приватному праві.
2. Юридичний факт як підстава виникнення, зміна та припинення цивільних правовідносин у зв'язку із реалізацією приватно-правового статусу.
3. Конкуренція приватно-правових приписів.
4. Проблема представництва у приватних правовідносинах.

Рекомендована література: [1, 4-5; 7; 12; 15; 22-23; 27; 32-33].

Тема 4. Межі цивільно-правового регулювання у визначенні правового статусу суб'єктів приватного права

План лекційного заняття

1. Особливості поняття особи у зв'язку із реалізацією приватних правовідносин.
2. Особливості цивільної правосуб'єктності у зв'язку із розвитком приватних правовідносин. Деліктоздатність. Тестаментоздатність. Трансдієздатність.
3. Проблематика нікчемності правочинів у приватно-правовій сфері.
4. Місце проживання фізичної особи та реалізація її приватно-правового статусу.
5. Місцезнаходження юридичної особи та реалізація її приватно-правового статусу.

План семінарського заняття

1. Особливості реалізації приватних прав та обов'язків при здійсненні підприємницької діяльності.
2. Особливості підстав цивільно-правової відповідальності у зв'язку із реалізацією приватно-правового статусу.
3. Державна реєстрація юридичної особи як передумова виникнення у неї приватних прав та обов'язків.
4. Організаційно-правова форма юридичної особи та її приватно-правовий статус: проблематика взаємозв'язку.
5. Припинення юридичної особи та зміна її приватно-правового статусу.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Зміна приватно-правових зобов'язань у зв'язку із виділом юридичної особи.
2. Суб'єкти приватного права і суб'єкти приватних правовідносин, їх правосуб'єктність.
3. Особливості правочинів у приватно-правовій сфері.
4. Межі цивільно-правового регулювання приватних правовідносин. Єдність форми і змісту правовідносин.

Рекомендована література: [1, 24-5; 7; 11; 14-16; 17; 22-23; 30; 33].

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. РОЛЬ НОРМ ПРИВАТНОГО ПРАВА У ВИЗНАЧЕННІ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ОБ'ЄКТІВ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ

Тема 5. Об'єкти цивільних прав та приватні правовідносини

План лекційного заняття

1. Межі та способи приватно-правового регулювання правового статусу об'єктів цивільних прав.
2. Проблематика співвідношення об'єктів цивільних прав та об'єктів прав учасників приватних правовідносин.
3. Особливості приватно-правового режиму щодо матеріальних та щодо нематеріальних благ.
4. Особливості приватно-правового режиму цілісного майнового комплексу.
5. Цінні папери як об'єкт приватно-правового регулювання.
6. Особливості визначення об'єкта цивільних прав при здійсненні приватного контролю.
7. Об'єкт цивільних прав та бюджетне право.

План семінарського заняття

1. Приватно-правові зобов'язання у зв'язку із виконанням дій та наданням послуг.
2. Приватно-правові передумови та наслідки користування особистими немайновими благами.
3. Особливості визначення об'єкта цивільних прав при здійсненні приватного контролю.
4. Об'єкт цивільних прав та бюджетне право.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Правові наслідки невиконання приватно-правових зобов'язань.
2. Проблеми приватно-правового регулювання відносин, що відбуваються в ході виникнення бюджетного зобов'язання.

Рекомендована література: [1, 4-5; 7; 11; 14-16; 17-19; 29; 31; 33].

Тема 6. Правочини у приватних правовідносинах

План лекційного заняття

1. Динаміка об'єкту приватно-правового регулювання у зв'язку із реалізацією цивільних правочинів.
2. Дійсність та правомірність правочинів як передумова виникнення, зміни, припинення приватно-правових прав та обов'язків.
3. Державна реєстрація правочину як передумова виникнення, зміни, припинення приватно-правових прав та обов'язків.
4. Особливості тлумачення цивільного правочину суб'єктами приватних правовідносин.

План семінарського заняття

1. Момент недійсності правочину у практиці суб'єктів приватних правовідносин.
2. Правові наслідки недійсності правочину у практиці суб'єктів приватних правовідносин.
3. Актуальні проблеми застосування податкових санкцій до сторін договору.
4. Оподаткування прибутку підприємства, отриманого на підставі договорів.

5. Державна реєстрація правочину як передумова виникнення, зміни, припинення приватно-правових прав та обов'язків.

6. Особливості тлумачення цивільного правочину суб'єктами приватних правовідносин.

7. Дійсність та правомірність правочинів як передумова виникнення, зміни, припинення приватно-правових прав та обов'язків.

План індивідуально-консультаційної роботи

1. Підготувати доповідь на запропоновану тематику: «Об'єкт приватно-правового регулювання», «Підстави визнання правочину з приватних правовідносин недійсним», «Види правочинів у приватних правовідносинах».

2. Підготувати есе на тему: «Процедурні особливості тлумачення цивільного правочину суб'єктами приватних правовідносин».

3. Схематично зобразити зміст процедури оподаткування прибутку підприємства, отриманого на підставі договорів.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Публічні фонди коштів як об'єкт приватного правовідношення.

2. Правочини та об'єкти податкових правовідносин.

Рекомендована література: [1, 4-5; 7; 11; 14-16; 17-19; 29; 31; 33].

Тема 7. Приватноправовий примус в цивільних охоронних правовідносинах

План лекційного заняття

1. Правова природа приватноправового примусу в цивільних правовідносинах.

2. Характерні ознаки приватноправового примусу.

3. Форми реалізації приватноправового примусу в цивільних правовідносинах.

4. Способи реалізації приватноправового примусу в цивільних правовідносинах.

План семінарського заняття

1. Актуальні проблеми розмежування приватно-правової та цивільно-правової відповідальності.

2. Окремі форми цивільно-правової відповідальності та їх приватно-правові наслідки.

3. Межі та способи приватно-правового регулювання правовідносин, що виникають у зв'язку із звільненням від цивільно-правової відповідальності.

4. Ознаки приватноправового примусу.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Актуальні проблеми визначення приватно-правових наслідків зловживання цивільним правом.

2. Виконання цивільних обов'язків як передумова настання приватно-правових наслідків.

3. Захист суб'єктивних цивільних прав та інтересів як передумова настання приватно-правових наслідків. Самозахист суб'єктивних цивільних прав та інтересів. Судовий захист суб'єктивних цивільних прав та інтересів.

Рекомендована література: [1-5; 14-15; 20; 22-23; 28; 32-33].

Тема 8. Реалізація цивільно-правового статусу при виконанні приватних зобов'язань

План лекційного заняття

1. Здійснення цивільних прав при реалізації приватно-правового статусу.
2. Актуальні проблеми визначення приватно-правових наслідків зловживання цивільним правом.
3. Виконання цивільних обов'язків як передумова настання приватно-правових наслідків.
4. Захист суб'єктивних цивільних прав та інтересів як передумова настання приватно-правових наслідків.
5. Актуальні проблеми розмежування приватно-правової та цивільно-правової відповідальності.

План семінарського заняття

1. Окремі форми цивільно-правової відповідальності та їх приватно-правові наслідки.
2. Межі та способи приватно-правового регулювання правовідносин, що виникають у зв'язку із звільненням від цивільно-правової відповідальності.
3. Цивільно-правовий статус держави та бюджетно-правові відносини: актуальні проблеми співвідношення.
4. Цивільно-правовий статус територіальної громади та бюджетно-правові відносини: актуальні проблеми співвідношення.
5. Реалізація права власності у діяльності публічних цільових фондів.
6. Актуальні проблеми визначення цивільно-правового статусу Національного банку України.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Самозахист суб'єктивних цивільних прав та інтересів.
2. Судовий захист суб'єктивних цивільних прав та інтересів.
3. Підстави цивільно-правової відповідальності суб'єктів приватно-правових відносин.

Рекомендована література: [1, 2, 4, 5, 7, 11, 14-16; 23; 30; 32-33].

6. ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Межі цивільно-правового регулювання приватних правовідносин.
2. Засоби приватно-правового регулювання приватних правовідносин.
3. Функції цивільного права у зв'язку із реалізацією приватних правовідносин.
4. Диспозитивні засади регулювання приватних правовідносин.
5. Актуальні проблеми взаємодії систем приватно-правового та цивільно-правового регулювання. Цивільно-правові зобов'язання та механізм приватно-правового регулювання.
6. Приватно-правові засади у здійсненні приватної діяльності держави.
7. Приватно-правові аспекти реалізації приватної політики держави.
8. Приватно-правове регулювання та здійснення приватного контролю.
9. Значення приватно-правових норм у реалізації бюджетного процесу.
10. Значення приватно-правових норм у здійсненні адміністрування податків та зборів.
11. Джерела цивільно-правового регулювання приватних правовідносин. Договір та звичай як особливі передумови настання цивільно-правових наслідків.

12. Систематизація цивільно-правових актів як засобів правового регулювання приватних правовідносин.
13. Актуальні проблеми застосування конституційно-правових норм.
14. Роль цивільного кодексу України у врегулюванні приватних правовідносин.
15. Роль законодавчих цивільно-правових актів у врегулюванні приватних правовідносин.
16. Договірне право у врегулюванні приватних правовідносин.
17. Акти міжнародного приватного права як джерела врегулювання приватних правовідносин.
18. Дія актів цивільного законодавства у приватних правовідносинах у часі, просторі та за колом осіб.
19. Проблеми застосування аналогії права та аналогії закону у приватних правовідносинах.
20. Особливості тлумачення цивільно-правових норм.
21. Поняття та ознаки приватних правовідносин та об'єкт приватно-правового регулювання.
22. Актуальні проблеми визначення структури приватного правовідношення як об'єкта приватно-правового регулювання.
23. Актуальні проблеми співвідношення приватно-правового та цивільно-правового статусу. Відповідальність у цивільному праві та у приватному праві.
24. Блага у цивільному праві та приватно-правове регулювання. Цивільно-правові засади правового регулювання нематеріальних благ.
25. Реалізація цивільних прав та обов'язків і зміна приватних правовідносин.
26. Зміст цивільних прав та обов'язків суб'єктів приватних правовідносин.
27. Актуальні проблеми взаємодії приватних та цивільних правовідносин.
28. Виникнення, зміна та припинення цивільних правовідносин у зв'язку із реалізацією приватно-правового статусу.
29. Приватно-правові засади реалізації валютних правовідносин.
30. Грошовий обіг та грошова система.
31. Особливості поняття особи у зв'язку із реалізацією приватних правовідносин.
32. Особливості цивільної правосуб'єктності у зв'язку із розвитком приватних правовідносин. Деліктоздатність. Тестаментоздатність. Трансдієздатність.
33. Проблематика нікчемності правочинів у приватно-правовій сфері.
34. Місце проживання фізичної особи та реалізація її приватно-правового статусу.
35. Місцезнаходження юридичної особи та реалізація її приватно-правового статусу.
36. Особливості реалізації приватних прав та обов'язків при здійсненні підприємницької діяльності.
37. Особливості підстав цивільно-правової відповідальності у зв'язку із реалізацією приватно-правового статусу.
38. Державна реєстрація юридичної особи як передумова виникнення у неї приватних прав та обов'язків.
39. Організаційно-правова форма юридичної особи та її приватно-правовий статус: проблематика взаємозв'язку.
40. Припинення юридичної особи та зміна її приватно-правового статусу.
41. Зміна приватно-правових зобов'язань у зв'язку із виділом юридичної особи.
42. Межі та способи приватно-правового регулювання правового статусу об'єктів цивільних прав.
43. Проблематика співвідношення об'єктів цивільних прав та об'єктів прав учасників приватних правовідносин.
44. Особливості приватно-правового режиму щодо матеріальних та щодо нематеріальних благ.
45. Особливості приватно-правового режиму цілісного майнового комплексу.

46. Цінні папери як об'єкт приватно-правового регулювання.
47. Приватно-правові зобов'язання у зв'язку із виконанням дій та наданням послуг.
48. Приватно-правові передумови та наслідки користування особистими немайновими благами.
49. Особливості визначення об'єкта цивільних прав при здійсненні приватного контролю.
50. Об'єкт цивільних прав та бюджетне право.
51. Динаміка об'єкту приватно-правового регулювання у зв'язку із реалізацією цивільних правочинів. Публічні фонди коштів як об'єкт приватного правовідношення.
52. Дійсність та правомірність правочинів як передумова виникнення, зміни, припинення приватно-правових прав та обов'язків.
53. Державна реєстрація правочину як передумова виникнення, зміни, припинення приватно-правових прав та обов'язків.
54. Особливості тлумачення цивільного правочину суб'єктами приватних правовідносин.
55. Момент недійсності правочину у практиці суб'єктів приватних правовідносин.
56. Правові наслідки недійсності правочину у практиці суб'єктів приватних правовідносин. Правочини та об'єкти податкових правовідносин.
57. Актуальні проблеми застосування податкових санкцій до сторін договору.
58. Оподаткування прибутку підприємства, отриманого на підставі договорів.
59. Здійснення цивільних прав при реалізації приватно-правового статусу.
60. Актуальні проблеми визначення приватно-правових наслідків зловживання цивільним правом.
61. Виконання цивільних обов'язків як передумова настання приватно-правових наслідків.
62. Захист суб'єктивних цивільних прав та інтересів як передумова настання приватно-правових наслідків. Самозахист суб'єктивних цивільних прав та інтересів. Судовий захист суб'єктивних цивільних прав та інтересів.
63. Актуальні проблеми розмежування приватно-правової та цивільно-правової відповідальності.
64. Окремі форми цивільно-правової відповідальності та їх приватно-правові наслідки.
65. Межі та способи приватно-правового регулювання правовідносин, що виникають у зв'язку із звільненням від цивільно-правової відповідальності.
66. Цивільно-правовий статус держави та бюджетно-правові відносини: актуальні проблеми співвідношення.
67. Цивільно-правовий статус територіальної громади та бюджетно-правові відносини: актуальні проблеми співвідношення.
68. Реалізація права власності у діяльності публічних цільових фондів.
69. Актуальні проблеми визначення цивільно-правового статусу Національного банку України.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Денна форма

Модулі	Змістовний модуль 1				Допуск – 50 балів	Екзамен - 50 балів	Загальна оцінка з предмету 100 балів
Загальна кількість балів за модулем №1	17						
Теми	Т.1	Т.2	Т.3	Т.4			
Семінарське заняття	3	3	3	3			
Модульна контрольна робота	5						
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи						
Модулі	Змістовний модуль 2						
Загальна кількість балів за модулем №2	28						
Теми	Т.5	Т.6	Т.7	Т.8			
Семінарське заняття	3	3+3	3	3			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи						
Модульна контрольна робота	5						
Індивідуально-консультаційна робота	8						
Підсумковий тестовий контроль на порталі дистанційної освіти Moodle	5						

Заочна форма

Модулі	Змістовний модуль 1				Допуск – 50 балів	Екзамен - 50 балів	Загальна оцінка з предмету 100 балів
Загальна кількість балів за модулем №1	25						
Теми	Т.3						
Семінарське заняття	15						
Модульна контрольна робота	10						
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи						
Модулі	Змістовний модуль 2						
Загальна кількість балів за модулем №2	20						
Теми							
Семінарське заняття							
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи						
Модульна контрольна робота	10						
Індивідуально-консультаційна робота	10						
Підсумковий тестовий контроль на порталі дистанційної освіти Moodle	5						

Критерії оцінювання роботи на семінарських заняттях

Максимальна кількість балів? отриманих здобувачем вищої освіти на семінарському занятті становить 3/15 бали (табл. 7.1). Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Таблиця 7.1

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	3/15
Оцінюється робота здобувача, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	2/10
Оцінюється робота здобувача, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1/5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0/0

Критерії оцінювання модульних контрольних робіт

Формою проміжного поточного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 5/10 балів (табл. 7.2).

Таблиця 7.2

Розподіл балів за різні види завдань в межах модульної контрольної роботи (д/з)

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	2/4
Тестовий блок	2/4
Практичні завдання	1/2
Всього	5/10

Критерії оцінювання індивідуально-консультаційної роботи

Індивідуально-консультаційна робота проводиться у формі доповіді або есе на запропоновану тему за вибором аспіранта оцінюється від 0 до 8/10 балів (табл. 7.3).

Таблиця 7.3

Шкала оцінювання індивідуально-консультаційної роботи здобувачів вищої освіти (д/з)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Послідовність, логічність написання реферату, а також підготування по ньому презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.	8/10
Послідовність, логічність написання реферату, але без підготування презентації.	4/5
Не написання реферату та презентації по ньому.	0/0

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та підсумкового контролю (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового

оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ Moodle (максимально до 5 балів).

Неформальна освіта

Таблиця 7.4

Шкала та критерії перезарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті здобувача (до 25% обсягу контактних годин дисципліни)

Кількість балів	Форма заняття та діяльності	Критерії оцінювання	Рекомендовані ресурси для здобуття результату
8/10	Індивідуально-консультаційна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 30 годин (1 кредит ECTS) або більше	Масові онлайн курси https://www.dpu.edu.ua/osvita/neformalnainformalna-osvita Підготовка і видання статті у фаховому виданні з юридичних наук; Підготовка тез на науково-комунікативний захід
3/15	Семінарське заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату за темою заняття	Масові онлайн курси на платформі EdERA, Прометеус тощо. Онлайн курси мережевої академії Cisco (https://www.netacad.com/) тощо. Підготовка тез на науково-комунікативний захід; Підготовка і видання статті у фаховому виданні з юридичних наук
0		Відсутній результат або результат не відповідає тематиці дисципліни	

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Актуальні проблеми приватного права. **навчальн. посіб.** / кол. авт.: І В Чеховська, Ю.Ю. Рябченко, В.А. Миколаєць та ін; Ірпінь : *Державний податковий університет*, 2024. 306 с.

2. Застосування судами Конституції України: доктрина і практика / [Т. О. Анцупова та ін. ; упоряд.: А. А. Єзеров, Д. С. Терлецький]. Київ : *VAITE*, 2022. 601 с.

3. Систематизація законодавства України як важлива складова правотворчої діяльності в умовах євроінтеграції: збірник наукових праць / за заг. ред. О.О. Кота, А.Б. Гриняка, Н.В. Міловської. Київ : Алерта, 2024. 248 с.

4. Цивільне право України: навчальний посібник / Іванов Ю.Ф., Іванова М.В., Куриліна О.В. К.: Алерта, 2021. 346 с.

5. Цивільне процесуальне право України: навч. посіб. За ред. Н.Ю. Голубевої. К.: Гельветика, 2021. 515 с.

Допоміжна

6. Закон України «Про правотворчу діяльність» від 24 серпня 2023 р. № 3354-ІХ. Голос України. 2023. 19 вересня. № 32.

7. Банчук О. Підстави розмежування публічного та приватного права в Україні. *Публічне право*. 2021. № 2. С. 145.

8. Обушенко Н.М. Суть і значення систематизації законодавства в Україні. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2020. № 4. С. 103–104.

9. Риндюк В.І. Упорядкування законодавства (теоретико-методологічний та техніко-юридичний аспекти): дис. ... доктора юрид. наук: 12.00.01. Київ, 2021.
10. Магновський І.Й., Шевчук В.В., Березовенко Л.С. Теоретико-правові аспекти упорядкування законодавства: національний вимір. *Південноукраїнський правовий часопис*. 2023. № 23. С. 253.
11. Конституція України: Закон України: від 28.06.1996 № 254 /96-ВР / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
12. Кот О.О., Колодій А.М. Принципи правотворчої діяльності згідно Закону України «Про правотворчу діяльність». *Вісник Національної академії правових наук України*. 2024. № 2. С. 20.
13. Кузнецова Н.С. Забезпечення якісної систематизації законодавства як важлива складова правотворчої діяльності. Правотворчість в Україні: перспективи законодавчого врегулювання: збірник наукових праць / за заг. ред. О.О. Кота, А.Б. Гриняка, Н.В. Міловської. Одеса: *Видавничий дім «Гельветика»*, 2022. С
14. Чеховська І.В. Альтернативні способи захисту суб'єктивних прав : навчальн. посіб. / І. В. Чеховська Ірпінь : *Державний податковий університет*, 2022. 428 с.
15. Чеховська І.В. Захист сімейних прав та інтересів дитини у порядку цивільного судочинства: аналіз судової практики. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2025. № 8. С. 80-85.
16. Форманюк В. Поняття правового статусу фізичної особи. *Юридичний вісник*. 2021. № 5. С. 23–26.

Інформаційні ресурси

17. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua>
18. Правовий портал Ліга:Закон – URL: <http://www.ligazakon.ua/ua/>
19. Урядовий портал – <http://www.kmu.gov.ua>
20. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <http://www.msp.gov.ua>
21. Офіційний веб-портал Федерації професійних спілок України. URL: <http://www.fpsu.org.ua>
22. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
23. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://reyestr.court.gov.ua>
24. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
25. Наукометрична база Google Академія/ URL: <https://scholar.google.com.ua/?hl=uk>
26. Профспілка працівників охорони здоров'я України. URL: <http://medprof.org.ua>

Міжнародні видання

27. Family Law Reimagined. Jill Elaine Hasday – Harvard University Press. London England, 2020. p. 355–361.
28. Piechowiak M. Dobro wspólne jako fundament polskiego porządku konstytucyjnego : Tom XI Studiów i Materiałów Trybunału Konstytucyjnego, Biuro Trybunału Konstytucyjnego. 2022. № 2. S. 310–494.
29. Barak A. Human Dignity: The Constitutional Value and the Constitutional Right. Cambridge : Cambridge University Press. 2021.
30. Hahn S. Die Menschenwürde im Nationalsozialismus. Von Zwangssterilisationen bis hin zur Massenerschöpfung. Seminararbeit, 2022. 16 s.

Монографії:

31. Договір як універсальна форма правового регулювання: монографія. За заг. ред. проф. В.А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2021. 298 с.

32. Короед С. О. Захист цивільних прав і інтересів в цивільному судочинстві: процесуальні та матеріально-правові особливості розгляду цивільних справ : монографія / Короед С. О. ; *НДІ публ. права*. Київ : Видавництво Людмила, 2022. 174 с.

33. Приватно-правові засади захисту прав людини у соціальній державі: монографія/за заг. ред І.В. Чеховської. Ірпінь: *Державний податковий університет*. 2023. 566 с.

**ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ
РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Методологія приватного права»**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
цивільного права та процесу
від _____ 2025 № _____

Укладачі:

І. ЧЕХОВСЬКА, д.ю.н., професор,
професор кафедри цивільного права та процесу;
Ю. МОРОЗ, к.ю.н., доцент кафедри цивільного
права та процесу

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

(протягом 5 років після затвердження або до затвердження освітньої програми)

Навчальний рік	Дата засідання кафедри	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП